

Impliciet of expliciet. Moeilijke woorden?

Tijdens het Summer Event 25 augustus 2013 bracht Lammert Klok een voortreffelijke workshop over de kunst van het impliciet leren. Op een klein visitekaartje stonden de belangrijkste items (maar niet zijn naam).

De voordelen, zoals Lammert die omschreef:

- De deelnemer kan niet verwoorden wat hij/zij doet (maar kan het wel uitvoeren).
- Het leerresultaat is (soms) minder snel.
- Een hogere retentie ('houdbaarheid').
- Een hogere transfer ('wendbaarheid').

Het onderwerp bleef me boeien.

Een voorbeeld van expliciet leren, zoals Lammert dat m.i. bedoelde.

Ik geef les door te zeggen 'we gaan het carven, de ski's op de kant zetten, on the edge, verduidelijken'. Ik leg uit 'je hebt schuiven, slippen en snijden'. 'De 3xS'. Soms kies ik de eerste, soms de tweede, soms de derde vorm. Ik probeer de derde vorm, het snijden, door het kiepen (canting) van de knieën, van de heupen, van het gehele lichaam, waardoor de kanten van de ski's door de sneeuw gaan snijden.

Wat een ellenlang verhaal sta ik dan op de piste te houden!

Nog een voorbeeld. Als ik probeer de heuphouding bij een cursist te veranderen, dan zet ik de heup in de juiste positie, ik laat het zien en doe de oefening een keer voor.

Maar.. wat blijft daar van hangen? Wat voelt het lichaam bij een heupcorrectie in stilstand en wat voelt de cursist hier nog van in beweging? Wat is daar fout aan? Niets! Of toch?

Wat is dan het impliciete leren?

Stel, ik bied het volgende arrangement aan op een blauwe piste:

- Jij, de cursist, bent postbode en je levert een brief af in een denkbeeldige brievenbus. Je kruist je arm voor je lichaam langs. Je blijkt een beginnende postbode.
- Probeer nu eens de brief in de brievenbus te doen met de gestrekte arm aan dezelfde zijkant.
- Idem maar probeer verder te reiken.
- Idem, maar de brievenbus zit laag bij de grond.
- Idem, maar het is een groot gebouw met wel vijf brievenbussen.
- Je levert een klein pakketje af, over de skipunten.
- Je levert een zwaar pakket af, over de skipunten.

Het arrangement heet 'der Post geht ab', de postbode komt langs. (zie ook het artikel op 13/08/2013) en is van Dr. Walter Kuchler.

Tot zover is er met geen woord gesproken over het doel van deze oefeningen. De opdrachten zijn op zich al grappig. Maar uiteindelijk gaat het er natuurlijk om het carven te verbeteren met de nadruk op belasting van de buitensnede van de bergski. In het verleden was dit overigens een doodzonde om de bergski te belasten.

Een ander voorbeeld:

Wo ist der tote Hund begraben? Dá ist der Hund begraben. Bij 'daar' wijst de rechter (linker) hand fel over de ski's naar de grond aan de linker (rechter) kant. Effect. De inzet van de bocht verloopt op de buitensnee van de bergski.

Nog een paar voorbeelden:

Er bestaan wel 40 reflexen bij een kind bij de geboorte. Daar blijven er misschien maar 10 van over. Een paar zijn zeer goed te gebruiken als hulpmiddel voor de cursist. 'Draai langzaam je hoofd in de nieuwe richting van de bocht', je carvingski's volgen vanzelf (prerotatie, anticipo) 'Stuur met twee armen, ontspannen voor je, in de nieuwe richting'. 'Druk met je grote teen om de nieuwe bocht in te zetten'. 'Druk met je kleine teen voor de inzet van de nieuwe bocht en je grote teen neemt het over' (pronatie en supinatie).

Uit de oude doos. De Zdarskybocht.

Beide stokken voor je, trek daarna met de twee stokken een streep aan de linkerkant bij de bocht naar links. De beide stokken weer voor je en pak je handen om. Trek aan de rechterkant een streep bij de bocht naar rechts. (Uit het boek: Skizirkus of DVD Lebendige Skigeschichte von Jörg Kiesow). Idem verder bij je vandaan. Effect? Belasting van de buitensnede van je bergski. Als voorbereiding voor het handcarven werkt de 'Pedalo' goed. Buitenbeen gestrekt en binnenbeen gebogen, zoals tijdens de workshop van Joris bij het laatste Summer Event 'On The Edge' aangeboden.

De laatste voorbeelden zijn vormen van 'de kunst van het impliciet leren'. Een bijscholing 'skiarrangementen via impliciet leren'. Wie durft dat aan op het volgende Spring of Summer Event?

Nol van Oss   maart 2015